

Anatomija Štepanjskega naselja

Mir, udobje in še kaj

Poskrbljeno bo za varnost pešcev – Dobre avtobusne zveze s središčem mesta – Zaščita pred hrupom mestnih cest – Prodor zelenih površin – Tudi spremljajoči objekti

Po sklepu občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje in skupščine mesta Ljubljana je soseska Štepanjsko naselje proglašena za usmerjeno gradnjo. Prvo tovrstno demonstracijsko gradbišče v naši domovini naj bi odločilno prispevalo k smotnejšemu reševanju mnogih, tudi povsem tehničnih problemov, ki se pojavljajo v sodobni stanovanjski graditvi.

KAKO JE ZASNOVANA SOSESKA

Štepanjsko naselje ima prednosti, ki jih v drugih stanovanjskih soseskah ne bi našli. Te so zlasti: bližina mestnega središča, dobre avtobusne zveze s središčem mesta, izredno ugoden položaj soseske med rekreativnim območjem ob Ljubljani in velikimi gozdnimi površinami Golovca, velik javni park ipd. Nadaljnja stanovanjska gradnja ob Litijski in Zaloški cesti bosta še poživili ta del mesta. Tudi razvoj tako imenovane „čiste industrije“ v Mostah bo odpiral nova delovna mesta v bližini Štepanjskega naselja. Ureditveni načrt Štepanjskega naselja zagotavlja varnost pešcev (povsem brez križanj z motornim prometom), živahen mestni značaj osrednje trgovske in stanovanjske ulice, ki povezuje oba centra naselja, zaščita pred hrupom mestnih cest, prodor zelenih površin v stanovanjsko sosesko, lepi pogledi na Golovec in proti Kamniškim planinam. Mir v stanovanjski soseski – promet je na obodu le-te itd.

V naselju je le dvoje kabari-

tov stanovanjskih objektov, in sicer za objektke brez dvigal P+4 z visokim pritličjem, za objekte z dvigali P+13 z visokim pritličjem in objekti za upokojece, ki so v enonadstropnih stavbah. Glede na lastništvo bodo v naselju lastniška stanovanja (1300 do 1500), namenjena zlasti kupcem – varčevalcem pri Ljubljanski banki. Ta stanovanja bodo tako v blokih P+4, kakor tudi v stolpnih P+23.

Lastniška oziroma najemniška stanovanja bodo združena v zaokroženih kompleksih objektov, kar je osnovni pogoj za racionalno upravljanje stanovanj in zgradb.

Zasnova objektov, tlorisi stanovanj in druge podrobnosti so prikazane v posebnih prilogah, ki jih dobijo interesi pri IMOSU.

Poleg že opisanega objavljamo še nekaj tehničnih podatkov, značilnih za vsa stanovanja. Vsako stanovanje bo imelo na voljo vročevodno ogrevanje, možnost priključka vsaj ene peči na trdo gorivo, v kuhinji priključek za električni štedilnik, v kopalnici prostor in priključek za pralni stroj; v vsa-

kem stopnišču bo ustrezno opremljena sušilnica, v kleti pa prostor za kolesa, otroške vozičke in prostor za shranjevanje ozimnice; na voljo bodo skupinske antene, telefonski priključek in podobno.

V naselju je za stanovalce predvidenih 9 parkirnih hiš. V vsaki bo v dveh etažah 176 pokritih parkirnih mest, na strehi vsake garažne hiše pa še dodatnih 90 nepokritih parkirnih mest. Uvoz v garaže bo v nižju. Po zapornici bo dostopna spodnja – kletna etaža, ki jo bo možno po potrebi uporabljati tudi za zaklonišče. Konstrukcija garažne hiše bo armirano-betonska. Neto višina posameznih etaž bo 2,2 m. Tlak v garažah bo liti asfalt.

V soseski so predvideni spremljajoči objekti oz. površine: družbeni in trgovski center ob Litijski cesti s trgovskimi in klubskimi prostori, zdravstveno postajo, dvema osnovnima šolama, štirimi vzgojnovarstvenimi zavodi, otroškimi igrišči in igralnimi parki ter obsežnimi zelenimi površinami za oddih in rekreacijo.

Na gradbišču v Štepanjskem naselju je ves dan zelo živahno. Tudi gradbenec je deževni oktober pošteno zagodel, zato velja zamujeno nadoknaditi, kajti prva stanovanja bodo predvidoma vseljena že v novembru

Mesto turizma v naši občini

0 prospektih ni sledu

ŠTIRI TURISTIČNA DRUŠTVA, KI ŽIVOTARIJO – GRE PREDVSEM ZA DELAVSKI IN NEDELJSKI TURIZEM – KRIZA ZA DOBRE PROSPEKTE – BREZ GOSTINSTVA NI TURIZMA

Intencije republiške turistične zveze so, da se turizem organizira po občinah, oziroma po regijah, kot npr. Gorenjska regija, regija naravnih zdravilišč Štajerske, Dolenjske in drugih. Tam pa, kjer takih regij ni, naj bi občinske turistične zveze prevzele pobudo in usmerjale občinsko turistično dejavnost. Za sedaj je še precej občin, kjer turističnih zvez ni in med te spada tudi naša. V skoraj vseh občinah pa gotovo obstajajo turistična društva, ki krojijo usodo turizma – včasih dobro, včasih slabo, včasih pa je vse skupaj odvisno le od enega človeka.

V naši občini obstajajo 4 turistična društva, in to TD Dolsko, TD Novo Polje – Zadobrova, TD Moste in TD Zavrno. Med sabo niso povezana, niti se ne poznajo in vsako dela po svoje. Občina na področju turizma nima enotno izdelanega načrta, niti se s tem nihče ne ukvarja. Tako so društva prepučena sama sebi in svoji presoji o potrebah turizma. Prav tu pa bi morala priskočiti na pomoč občina s svojim enotno izdelanim načrtom, ki bi zajel in usmerjal turizem naše občine.

Zavedati se moramo, da naša občina ni obdarjena z naravnimi znamenitostmi, kot so podzemeljske jame, gradovi, topli vrelci in drugo, kar je podlaga stacionarnemu turizmu, niti ni kraj za prehodni turizem, kot so kraji ob cestnih magistralah. To se pravi, da turizem naše občine ne more biti usmerjen na ti dve vrsti turizma. Lahko pa nudi delavski in nedeljski turizem, ki se lahko še kako razširi! Vzhodna stran Ljubljane, to so kraji naše občine, šteje prek 50.000 prebivalcev, od katerih je večina zaposlena v industriji, transportu in podobnih dejavnostih, kjer se človek fizično najbolj utruji in potrebuje tudi največ počitka in odmora. Ravno tu pa lahko turistična društva, ob sodelovanju ostalih, delovnemu človeku največ nudijo in od tega tudi sama največ imajo. Kot smo z ene strani odmaknjeni od stacionarnega in od tranzitnega turizma, pa smo na drugi strani lahko hvaležni, da tako je, saj so zato naše ceste dosti manj obremenjene kot ostale. Zato ima od ljubljanskih občin najmanj nesreče ravno naša občina. Obenem pa ima še veliko zelenih površin in gozdov, kjer se človek lahko odpočije in naužije svežega zraka.

V vsej naši občini ni prospekta, ki bi propagiral dolino Besnice in Panske reke, Prežganja, Klopc, Lipoglava, gostinske objekte, spomenike NOB, ki jih v naši občini ne manjka, in drugo, kar je za naše delovne ljudi zanimivo. Vedeti moramo, da je v občini Moste-Polje dosti priseljen-

cev, da se bo v novo Štepanjsko naselje v kratkem vselilo 3600 družin in da vsi ti rabijo prostor za rekreacijo, ki smo jim ga dolžni preskrbeti, če hočemo imeti zdravega in za delo sposobnega človeka.

Danes pa na področju turizma naše občine lahko ugotovimo bore malo napredka. Turistična društva bolj ali manj le životarijo ali pa so le na papirju. Več posluha in uspeha je imelo le turistično društvo Dolsko s prireditvijo ob ljubljanski kmečki občeti, ko so bile pri njih v gosteh neveste. Sedaj pa, ko je deklarska šla v širši slovenski prostor, je tudi tu dejavnost zamrla. Turistično društvo Novo Polje-Zadobrova se je turistično izživljalo v izgradnji rekreativnega centra v Zajčji Dobravi vse dotle, dokler tega objekta ni v svoje roke prevzelo gostinsko podjetje Figovec. Ob tem so nastali neki nesporazumi, turistično društvo pa je popolnoma zamrlo. V Zavrnu, kjer je bilo turistično društvo ustanovljeno preteklo leto, se zelo trudijo, da bi pri spomeniku Molnišče. Število članstva se je zelo osulo in delo sloni le na nekaj članih. Da se je članstvo tako zreduciralo, je prav gotovo krivo dejstvo, da pri vsej akciji niso šli v širino, temveč imajo le en cilj – izgradnjo brunarice in prostora za balinanje, kar pa je po mnenju velike večine le postavitve šena gostinskega objekta, kjer se bodo zbirali in se tudi že zbirajo le nekateri. Torej raste ta objekt le v interesu nekaterih, kljub zatrdvanju, da bo v splošno korist. Turistično društvo Moste pa je le na papirju.

Tako je delo turističnih društev omejeno na zelo ozko področje, ponavadi le na območje krajevnih skupnosti ali vasi, in na zelo ozek krog ljudi, ki pa so običajno bolj entuziasti kot poznavalci turizma in njegovih potreb. Nekaterih od vodilnih v turističnih društvih niso preskočili niti občinskega praga, kaj šele slovenskega in jugoslovenskega.

Pri kakršnekoli turizmu pa moramo imeti najprej razvejano mrežo

gostinskih objektov, ki morajo biti solidni in na krajih, kamor ljudje zahajajo. Gostinstvo moramo na nek način stimulirati, da bo investiralo. Zal moramo ugotoviti, da občinska davčna politika glede gostinstva ni spodbudna in ni pričakovati, da bodo gostinci šli investirati v objekte. Nasprotno, vse več je gostiln, ki so tedensko tudi dvakrat do trikrat zaprte, kar prav gotovo ni spodbudno za razvoj turizma.

Pogrešamo organ, ki bi to dejavnost povezoval, vsaj srednjeročno načrtoval in svetoval. S pomočjo takega organa bi tudi društva aktivneje zažvele, se strokovno popravila in tudi denarno opomogla.

S skupno močjo bi lahko ponovno zažvele zapuščene kmetije naših hribovskih vasi kot vikendi. Zdrati bi morali kmečki turizem, postaviti napisne table, določiti lokacije za večje gostinske objekte (Pečar, Zediti vse za gradnjo vikendov, izdati prospekt naših krajev in urediti kup stvari, ki so povezane s turizmom naše občine. TD so prešibka, da bi sama to zmogla, prevečkrat jim gre le za eno, na kompleksnost pa pozabljajo. Zato bi bilo nujno, da se v okviru občine ustanovi turistična zveza po vzoru drugih zvez in s tem uskladi delo TD s potrebami občine. Le tako bomo imeli nadzorovano turistično dejavnost, ki bo v interesu nas vseh, ne pa le v interesu enega kraja ali skupine ljudi. S tako zvezo bomo tudi lažje usmerjali turizem za potrebe naše občine, ki še zdalec niso tako majhne, kot bi si nekdo mislil. Ljudje potrebujejo po napornem delu počitek. Zato pa so tisti, ki se ukvarjajo s turizmom, dolžni našim delovnim ljudem preskrbeti rekreacijske prostore in jim nuditi ne le samo tisto, kar nam je dala narava sama. Tu pa je potrebno še enkrat razmisliti o tem, ali ostajamo na sedanjih stopnjah razdrobljenosti in ozkosti ali pa se bomo dela lotili pod nekim strokovnim vodstvom.

EDO SVETEK

Tole je zunanji (revni) izgled Mercatorjeve trgovine v Dobrunjah, ki je občinski sanacijski program ne bi smel zaobiti

DEŽURNI 43-277

Za nami je IX. kongres ZSMS, kongres, ki nas zavezuje z akcijo. V naši občini smo se zelo dobro pripravili na kongres, saj so pred kongresom v vseh aktivnih potekale živahne in plodne razprave o predkongresnih dokumentih. Kljub temu, da kongres ni bil nikakršna prelomnica, temveč le potrditev dosedanjega dela, pa je prinesel celo vrsto sprememb. Marsikje bo namreč treba krepko spremeniti metode dela. Bistvena pa je tudi novost s članstvom. Mladinski aktivni se bodo preimenovali v osnovno organizacijo ZSMS, v le-teh pa bodo delali samo mladinci, ki bodo dosledno sprejemali in izpolnjevali naloge po statutu ZSMS. Potrebno bo torej pripraviti in izvesti nove sprejeme vseh mladincev, ki bi želeli delovati v ZSMS – tudi tistih, ki so bili uradno že sprejeti. Sicer pa lahko več o kongresu preberete v pogovoru za okroglo mizo.

Na prvi seji sekretariata po kongresu smo se zelo kritično ozirali na dosedanje delo. Ne samo preimenovanje v ZSMS, tudi metode dela in ponekod delo samo se mora bistveno popraviti. Akcije moramo usmeriti zlasti v dve smeri, in sicer v izboljšanje objektivnih možnosti za delo, tj. iti velja v širino, ter v uresničevanje resolucije in sklepov našega kongresa. Z mnogimi dosedanjimi akcijami smo sicer dosegli neke rezultate, lahko pa tudi ugotovimo, da je bilo precej akcij zelo manifestativnega pomena, a v njih ni bilo prave vse-

bine. Zato moramo več pozornosti posvetiti prav vsebini akcij. Obdelali smo tudi delovna področja komisij in ugotovili, da bo treba marsikje opraviti precej kadrovskih sprememb in dopolnitev. Formirali bomo tudi marksistične krožke, ki bodo sicer delovali v sklopu komisije za idejnopolično delo, imeli pa bodo samostojen koordinacijski odbor.

Poleg tega naj opozorim vse osnovne organizacije zveze socialistične mladine na knjižnico, v kateri si lahko sposodite za delo potrebno literaturo: knjižnica bo odprta vsak dan v prostorih OK ZSMS Moste-Polje.

Ob zaključku jesenske akcije Aleja spominov in tovarštva bo OK ZSMS Ljubljana Moste-Polje organizirala pohod, na katerem bodo sodelovali brigadirji – udeleženci vseh letošnjih delovnih akcij, pohodne enote iz vseh občin, mladi udeleženci manevrov Jesen 1974 ter vsi zainteresirani mladinci.

Iz večjih smeri hkrati bodo prišli mladi na Urh, kjer bo krajši kulturni spored, potem pa bodo skupno krenili čez Golovec v Hrušico, kjer bo svečan zaključek akcije. Pohod bo v soboto, 26. 10. 1974, računamo pa, da se ga bo udeležilo okrog 500 do 600 mladincev.

Uredništvo Delovnega informatorja mladine, ki že dlje časa izhaja kot glasilo OK ZSMS Moste-Polje ter sekretariat OK ZSMS sta razpravljala o temeljni

vsebinski zasnovi občinskega glasila Naša skupnost. Mladi v celoti podpirajo usmeritev Naše skupnosti, na dokumente same pa ni bilo bistvenjših pripomb.

Ob odkritju Njgoševoga mavzoleja na Lovčenu so bile na pobudo iniciativnega odbora za postavitve Njgoševoga spomenika navzoče delegacije iz vse Jugoslavije. Zanimivo reportažo s te manifestacije bratstva in enotnosti nam je poslal udeleženec Janez Zadnikar, objavili pa jo bomo v Delovnem informatorju mladine.

Na letošnjem tradicionalnem turnirju Maksa Perca-Mira bo naša OK ZSMS podelila pokal ekipi, ki bo igrala najbolj fair. V športnem parku Slovana se bodo med 8. in 10. novembrom zvrstile tekme najboljših mladinskih nogometnih ekip.

V osnovni šoli Zalog je bila ustanovljena nova organizacija OO ZSMS. Sprejeli so program dela, vključili pa so se tudi v pravico o predkongresnih dokumentih. Tudi v osnovnih šolah Jožeta Moškriča in Vide Pregarc so mladinske konference že imele svoje seje.

V VDD FRS so končno le ustanovili aktiv mladih komunistov. Po treh letih prizadevanj je delo končno le steklo, največ zaslug pa imajo letošnji četrti letniki.

Še o proslavi na Lipoglavu

V nedeljo, 15. septembra 1974, je bila na Lipoglavu osrednja proslava ob 10-letnici dela krajevnih skupnosti naše občine. Čeprav smo o proslavi že pisali, menimo, da kaže o tej pomembni obletnici še zapisati nekaj vrstic.

Pobuda za proslavo 10-letnice dela krajevnih skupnosti je bila dana že v začetku leta na posvetovanju delegatov krajevnih skupnosti. Zamisel o proslavi je dala krajevna skupnost Lipoglav, ki je kasneje tudi skupaj z občinsko konferenco SZDL prevzela celotno organizacijo proslave.

Proslava je bila razdeljena na dva dela. V prvem je poleg predsednika KS Lipoglav Antona Vovka imela slavnostni govor predsednika zbora krajevnih skupnosti Slavka Jermana.

Tovarišica Jermanova je v govoru poudarila zlasti naslednje:

„Desetletnico ustanovitve in dela krajevnih skupnosti praznujemo v času, ko se uresničujejo prizadevanja socialističnih družbenih sil za nadaljnji razvoj samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih ter samoupravnih interesnih skupnostih in ko se v skladu z ustavnimi načeli lotevamo realizacije celovitega družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja o vseh skupnih in splošnih potrebah delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti, občini

in širši vzajemnosti in solidarnosti. Desetletni razvoj krajevnih skupnosti je s to proslavo dobil tudi obeležje in značaj pomembnega prispevka k uresničevanju vseh družbenih akcij, zapisanih v ustavi, statutu občine in v statutih krajevnih skupnosti. Zato bi se morali prav vsi, ki živimo ali delamo v tej občini, v krajevnih skupnostih, zavezati za to, da bomo uresničevali, zadovoljevali in usklajevali svoje skupne interese in potrebe ter s samoupravnim sporazumevanjem in s drugimi oblikami našli pot povezovanja med krajevno skupnostjo in organizacijami združenega dela ter samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Pomembno vlogo pri uresničevanju teh zapisanih idej pa bodo morale odigrati socialistična zveza, zveza komunistov,

sindikalne organizacije in vse druge družbenopolitične organizacije. Le tako bo krajevna skupnost lahko kot samoupravna skupnost uspela uresničiti svojo pomembno vlogo, zapisano v ustavi.“

Po slavnostnem govoru je predsednik občinske konference SZDL Vlado Črne podelil priznanja 53 posameznikom za aktivno delo v krajevnih skupnostih, predsednik občinske skupščine Marjan Moškrič pa je podelil priznanja vsem krajevnim skupnostim in uredništvu Naše skupnosti.

V drugem delu je bil bogat kulturni program, v katerem so sodelovali vevški pihalni orkester, pevski zbor Glasbene matice, dramski igralec Marjan Benedičič in zabavni ansambel Francija Flereta.

IVAN KUCHAR